

Előfizetési árak:
 Egész évre . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szerküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Tanügyi kongresszus.

Pécs, 1896. június hó 30.

(*) Két nap mulva ül össze a fővárosban a második országos és egyetemes tanügyi kongresszus, a melynek előmunkálatai már több mint egy éve tartanak. Hasonló elnevezésű kongresszus, melyen ugyszólván a tanügynek összes bajnokai résztvettek, még eddigelé csak egy volt Magyarországon, t. i. az első egyetemes tanügyi kongresszus, mely Tavassy kezdeményezésére 1848-ban tartatott meg Pesten. Akkor alig 300-an vettek benne részt, míg most a jelentkezők száma meghaladja az 5000-et.

Egyetemes tanító gyűlés volt már azóta öt a fővárosban, melyeken a népoktatás körébe vágó dolgokkal foglalkozott az egyes vidéki tanítóegyesületek képviselőiből alakult nagygyűlés; most azonban ezen az egyetemes kongresszuson képviselve lesz az ország közoktatásügyének minden ágazata.

Tizenkilenc szakosztályba tagozódva fognak tanácskozni a magyar nemzet ifjúságának nevelését végző lelkes honfiak és honleányok. A kongresszus intézősége által kiadott értesítő szerint külön-külön csoportokban foglalkoznak a családi nevelés, a társadalmi nevelés, a testi nevelés, a kézi munka oktatás, a kisednevelés, a népiskola, polgári iskola, tanítóképzés, középiskola, kereskedelmi iskolák, ipariskolák, rajziskolák, zeneoktatás, szi-

nésziskolák, emberbaráti intézetek, a nőnevelés és az iskolai felügyelet kérdéseivel.

Nincs a mai kornak olyan valamennyire fontos közoktatásügyi kérdése, mely ezen a héten Budapesten megvitatva ne lenne. Sőt azok az eszmék, a melyek itt fölmerülnek, egy egész századra bőséges anyagot adnak egy öntudatos, magyar nemzeti politikának. Elég lesz tehát csak a főbb dolgokra egy futó pillantást vetni, hogy erről mindenki meggyőződjék.

A kisednevelési szakosztályban külön megvitatandó tételek vannak az óvodák családi neveléséről, nemzeti irányáról, a kisednevelési irodalom fejlesztéséről, az óvó- és tanító-képzés egyesítéséről, és a kisednevelés helyes felügyeletéről.

Közép- és főiskolai oktatásunknak van némi multja, s bár ezek kezdetől fogva a legtűrhetőbbek voltak, de azért a kongresszus elsőrangú kérdések szakszerű megvitatásával igyekszik a nemzet értelmiségének képzését javítani. A tudományos képzésnek főkérdéseit kiváló tudósok fogják tárgyalni.

A népiskolai szakosztályban tárgyalás alá kerül az egységes népoktatási törvény kérdése, a magyar nyelv tanítása, az ismétlő iskolák helyesebb alapokon leendő szervezése.

A testi nevelési szakosztályban tizen-nyolc tételt fognak megvitatni. Egytől-egyig oly nagy horderejű kérdések vannak

e tételekben, hogy azok helyes megoldása megtízszerezné hazánkban az egészségi viszonyok javulását.

A nőnevelési szakosztály a tanítónő- és nevelőnő-képzésen kívül kiterjeszkedik a leányok középfoku oktatására, a nők munkakörének kibővítésére, a leányok erkölcsi nevelésére és gazdasági oktatására.

Ennél a pontnál álljunk meg kissé, mert bizony el kell ismernünk, hogy a nőnevelés ügye volt Magyarországon az amugy is mostoha tanügynek a legmostohább gyermeke. Leányiskoláink, talán egy-kettő kivételével, határozottan rosszak. Rossz pedig nemcsak az erkölcsi nevelés szempontjából, hanem minden tekintetben.

Ha valahol, hát leányiskoláinkban volna igazán helye a nevelő tanításnak, hisz azokban nem valamely kenyérkereseti pályára kell előkészíteni a növendékeket, hanem általában művelté kell tenni lelküket. Itt volna igazán a helye, hogy ne bizonyos meghatározott mennyiségű ismeret-anyagot iparkodjunk a növendékek fejébe önteni, a melylyel majd nem tudják, hogy mit csináljanak, hanem önmunkásságuk fejlesztése révén, általános érdeklődést igyekezzünk bennük fölbresztetni a szép, jó és igaz eszméje iránt.

Es éppen leányiskoláinkban folyik a leggépiesebb, a leglelketlenebb tanítás, — tisztelet az igen kevés számu kivételnek. — Nem is tanítás az, a mi ez iskolák legnagyobb részében folyik, csak az em-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Csend az erdőben.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Sándor József.

Altató, imádságos, néma csend. Kint kóválygok a lombos erdő hepehupás talaján, koronás tölgyek homályos sötétjében Lent a tavasszi zöld, fölöttem a csendes ég, fölöttem és köröttem a mindenség óriás temploma. — Nyári alkonyat. — Elhallgat a bogarak züm-mögő meséje, hangtalan minden.

A megsebezett lélek panaszos érzékeny ségével vágyódom a nyári erdő nesztelen csendje után. Olyan az, mint a Nirvána, mint az örök megsemmisülés. A gondban elmerült lélek ébrentartása, a szenvedő szívnek pihenése. Mintha a mozgó világ meghalt volna és életre kél az élő természet másik nagyhatalma. Mintha szóra nyitna a rengeteg sűrűje és érezné, hogy közelg az est, a profán ember nyugovóra tér és most neki szabad sügögni, remegő hangján beszélni, olvadozni, megvallani titkait, az erdő titkát. A messze-ségből szellő jön, mintha megcsókolná a zörgő zöld levelet. Lágú hangján suttog neki, aztán

a másiknak, valamennyinek, mintha üzenetet hozna a rengeteg sötétjéből. Aztán mintha nyugalmat sohasem találna, tovább sóhajt a lomb között. Távol messzeségben csevegő madárnak édes dala hallatszik. Lassan ér a hang, mintha az erdő lombja is hallgatná lakója szerelmes hangjait. Aztán elhallgat, eltűnik az ének utolsó akkordja is és ismét néma nyári csend.

Mily végtelentül főnséges a lombosodó erdő csendje! Nincs bent nyugtalanság, egyetlen szenvedély sem csapong. Életere lüktet benne, a csendes élő ér, amely nem ismer emberi háborút, hanem a néma nyugodtság. Most zöldel fájának minden levele, aztán hajt az enyészet, lehull a haraszt, megadja magát a végzetnek. Van benne költészet, a legmélyebb érzés. Az a falevél, amelyet a bolygó szellő érintett, annyit mond a szívnek, mint a művész ecsetje. Elvezeti a lelket a nyugalomhoz, úgy érsi, mintha nem is gondból állana jelenje, hanem pusztá érselemből. A látásnak semmi: az egyforma zöld az örök ébredés. A hallásnak is semmi: maga a néma csend. De az érselemnek minden, lágy harmóniája békének, nyugalomnak, szerelemnek. A lombos erdő csendje előli a lélek háborúját, kioltja szenvedélyeit, eltompítja fájdalmait, csak az érső szívnek suttog édeset, boldogitót.

Hallga! A messze távolból — mint a hegyről szakadó vis tompa esése — hallatszik a kaszás munkások dala. Mint az ünnepelek szolozsma-mormogása. Valami titkos sejtelmes vágy térdre rokaszt és lelkembe kéjes fájdalom vegyül. Es az erdő titka. Az élet szárnyasgegetté tette hitemet, a buta létküdelem előlte az élet legmagasabb költészetét. Az erdő csendje visszaadta. Es a nesztelen örökszöld lomboszat, a mindenség képe. Hosszanna néked lombosodó erdő, aki meghasudtolod a dolyfős tudást és a zabolátlan lelkiismeretet és aki tapossa a zörgő harasztokat, megmutatod neki, hogy ki a kezdet és a vég!

Csend van és félhomály. Oly édes lét, hogy feledni tudom a világ zaját és a tudás világosságát.

Huhogó bagoly hangja nehéskes lassúsággal ér a rengeteg sűrűjébe. Aztán elhallgat a hangja, beleolvad a levelek zörgésébe, lassan-lassan leereszkedik az éjféli, a lelkek órája és én még mindig ott ülök a harmatos harasztos, arcomon a kicsordult könnyűpaták, kezeimet ismeretlen erő összekulcsolja és lelkemből kitör a szolozsma: „Isten, kit a bölcs lángese fel nem ér, csak titkon érső lelke óhajtva sejt . . .“

Elfáradt lelkemnek az erdő csendje visszaadta erejét.

lékezet terhelése — a vizsgálatokig. Az az értelem nélkül betanult ismeret-anyag azonban természetesen az értelmet teljesen érintetlenül hagyja, következésképp a szívet nem nemesítheti, az akaratot nem fejelmesheti.

Ezzel a teljesen elhibázott, eredménytelen tanítással aztán kiesett a leányiskolai tanítónők kezéből az erkölcsi nevelés leghatásosabb eszköze. A hol az értelmet föl nem világosítják erkölcsiségünk alapjairól, az emberi és természeti dolgokról és viszonyokról, az érzelmek nemességéről, vagy nemtelenségéről, a vágyak és akaratok jogosultságáról, az erkölcsi elvekről, a cselekvések beszámíthatóságáról: ott erkölcsi nevelésről beszélni sem lehet.

Itt van az a pont, a hol legelőbb meg kell fogni a dolog végét. Mert akár hogyan hányjuk-vessük, az általános erkölcsi súlyedés és társadalmi romlás a nők erkölcsi állapotával függ össze. Neveljünk jó magyar anyákat, csak akkor segíthetünk gyökeresen általánosan felpanaszolt állapotainkon.

Ime, a többi szakosztályt nem is említve, ezekből is világosan kitűnik, hogy közoktatásügyünk jövő fejlődési irányához mily bőséges anyagot hord össze a magyar tanítóvilág a második egyetemes kongresszuson.

Az egymást gyorsan követő ifju nemzedékek nevelését végző tanítók eddig is kiváló igyekezettel szolgálták a közügyeket; de oly hatalmas munkát, milyenre mostan vállalkoztak, még eddigelé nem végeztek. A között a sokféle kongresszus között, a mit eddig az ezredéves ünnepekkel kapcsolatban tartottak, nemzeti fejlődésünk szempontjából első helyre kell tennünk a tanügyi kongresszust. Mert a második ezerévesnek legerősebb, legbiztosabb alapkövét azok a szolgálatok teszik, a melyeket az ország minden rendű iskolái tenni képesek a magyar nemzeti érdekeknek.

Mi is elküldjük tanférjaink javát erre a kongresszusra, azzal az óhajással, vajha nagyot és dicsőt alkotnának és munkálkodásaikat a kívánt siker koronázná, és pedig minél előbb. Igaz, hogy a 48 év előtti állapotokhoz viszonyítva tanügyünk magas színvonalra jutott, az általános ismeretek terjedtek, a tanítói, nevelői állás manapság már nem olyan lenézett, mint 48 év előtt volt; de mégis nagyon sok a teendő a mit végezniük kell derék tanítóinknak: ezer év mulasztásait kell kikapcsolni, hogy nemzetünk fennmaradása biztosítva legyen a második ezer évben. Adja az Ég, hogy úgy legyen!

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

* **Jesszenszky Ferenc**, a szent-lőrinci választókerület országgyűlési képviselője a következő levelet intézte Bartha Miklóshoz, mint a függetlenségi és 48-as párt Ugron-csoportjának elnökéhez:

Kedves barátom! Kötelességemnek tartom veled tudatni, miszerint az elnökleted alatti

pártkör tagja lenni mai naptól fogva megszünttem lenni; megmaradva tántorítlan híve a függetlenségi és 48-as pártnak, mely mellett mint közharcos annyi éven át híven harcolni meg nem szüntem és nem fogok.

Hazafini üdvözléssel tisztelő barátod

Jesszenszky Ferenc,
a szent-lőrinci választókerület
országgyűlési képviselője.

A szinügyi bizottság.

Lapunk egyik tekintélyes olvasójától mint közéletünknek és a régi gárdának még most is szereplő tagjától veszszük a következő levelet, melyet érdekes tartalmánál fogva sietünk közreadni. Maga a levél így hangzik:

Pécs, 1896. június 29.

A „Pécsi Figyelő“ egyik nem régi számában, a pécsi nemzeti színház dolgai fölött keseregve, megemlékezik egy érdemekben megőszült s így tisztességes vénséget elért testületről, melyet közönségesen szinügyi bizottságnak szoktunk nevezni. Ennek létezését ugyan bizonyosnak mondják, de ha kérdezi az ember, hogy ki az, mi az, mit csinál, mire való és minő hatáskörrel bír; — ezekre a kérdésekre senki sem tudna kimerítő választ adni, még maguk azok a titokzatos bizottsági tagok sem; mert úgy látszik soha sem jöven össze teljes számban, a megjelenők nem is részeseülhetnek abban a szerencsében, hogy társaikat színről-szinre látni sák és becses személyeikkel megismerkedni esenek. Sőt a mennyire értesülve vagyok, még az elnök személye iránt sincsenek tisztában. Némelyek a főispánt, mások a polgári nestert, mások ismét egy harmadikat említik, mint elnököt; de hogy csakugyan ezek egyike az elnök, s ha igen, melyik, — erre már a büntető törvénykönyvnek a hamis tanújáról intézkedő szakaszára való tekintettel, megesküdni senki sem mer, a ki magát bármi oknál fogva elnöknek képzeli.

Ha vannak-e jelek, melyekről, mint a szabadkőművesek egymást, ha véletlenül találkoznak, megismerik, vagy hogy anyakönyvet vezetnek-e? — ezt nem tudom, nem lévén részese annak a szerencsének, hogy egyik ilyen tagját is, mint ilyen, színről-szinre ismerhessem és tőle a kellő felvilágosításokat megszerhessem, ha egyáltalán léteznék közöttük valaki, a ki ezeket megadni képes volna.

Hogyan szülemlett meg ez a bizottság és hogyan nőtt nagyra, ezt a jelen nemzedék már éppen nem tudja. Titokzatos homály fűdi a mozzanatokat, mely még a mult nemzedék ifju korába nyulik vissza. Ezt a titokzatoságát a mai korig megőrizte s — úgy látszik — őrzi továbbra is; és közölhet a „Pécsi Figyelő“ a multkorinál még hosszabb és élesebb cikkeket, ezt a bizottságot a maga létező valójában a bokorból ugyan ki nem ugratja; hallgat az és hallgatni fog, legfeljebb azt gondolja magában egyik-másik magát befolyásosnak képző tagja: mit ügyetlenkedik ez a lap a mi cirkulusaink körül, mely a művészet értékének a közönség zsebéhez való viszonyáról halvány fogalommal sem bír.

Hát azt beszélük — igaz e, nem tudom — de hát beszélük, hogy eredetileg valaki a várostól négy embert megbízott volna, hogy a szinművészet minden ágára kiterjedve, ellenőrzést gyakoroljon s minthogy a város közönsége a szinművészet fejlesztésére mindig áldozott, az igazgatónak a személyzet, a műsor stb. tekintetében néha mérvadó tanácsokat adjon, és ha esetleg ez ezekre nem hederitene, a hatóságnál is orvoslást keresessen, esetleg az áldozások megszüntetését is indítványozhassa. Hogy ki az a valaki, aki őket kiküldötte; vagy talán maguk küldötték ki önmagukat, ez mellékes dolog; — elég,

hogy ki voltak küldve s hogy hiába ne voltak légyen kiküldve, működésüket azonnal meg is kezdték.

Első dolguk, persze, a személyzet körül merült föl s főleg annak női tagjai körül. Sok bajuk volt velök, és minél inkább megsaporodtak, annál több; s mikor már a társulat ballet- és karszemélyzettel is erősödött, arra meggyőződésre jutottak, hogy ők négyen főadatuknak megfelelni már nem képesek s magukon könnyítendő, végre sok habozás után elhatározták, hogy ifjabb erőket szerezzenek magukhoz, kik nekik néhez munkájukban kisegítőül szolgálnának. Körükbe vonták tehát a főispánt; de mikor látták, hogy ennek egyéb elfoglaltságai miatt, nem sok hasznát veszik, mint munkabíró embert, bevették a polgármestert. Azonban „Non omnia possumus omnes“ . . . ennek is sok más dolga akadt, hogy a bizottságéival csak elvétve foglalkozhatott.

Ez az eljárás aztán a szétséghez képest ismétlődött, míg az a bizonyos szinügyi bizottság a mai terjedelmére fölszorodott. De hogy hányan vannak s kikből áll, minő belső szervezettel bír? ezt sűrű köd fedi. Egy-két beavatott talán tud ezekről valamit, de a nagyközönség csak a sötétben tapogat, és legfeljebb akkor érzi, mikor színházi felségelés címén a zsebeit megcsapolják.

És ha aztán ez a bizottság a közönség rovására valami bolondot csinál, mint például azzal a bizonyos szerződéssel s egyik-másik ennek a bolond dolognak okát, kuforrását keresi, akkor az a bizottság úgy elpárolog, hogy a legérzékenyebb pára-mérővel sem lehet létezését megállapítani, és így annak gazdája nem akad, úgy, hogy utóijára is a városi tanácsnak kell érte a felelősséget elvállalni, s nehogy rajta verjék el a port, úgy a hogy, a lött bakkot valami módon az utból eltakarítani.

Mi pedig, jámbor városi nép, birkatúrelemmel hordjuk ennek az ismeretlen, úgy látszik, a szabadkőműveség mintájára szervezett társulatnak már nagyon is érezhető igáját, mely belemarkol a zsebünkbe és oly terheket ró reánk, melyek a mérleget már nagyon is érezhetően billentik meg. És mi mégis hallgattunk, és mert hallgattunk, az annál vakmerőbb lett, míg aztán végre annyira kényeserített, hogy vele mégis csak foglalkoznunk kell.

Hát van-e annál nagyobb rendellenesség, mint az, hogy a szinügyet, ezt a város roppant áldozatába kerülő közművelődési ágát, egy ismeretlen, felelősséggel senkinek se tartozó, sőt talán még a város kötelékén kívül eső elemekből álló társulat igazgassa, reánk terheket rójjon és általunk teljesítendő kötelességeket vállaljon? Ha van a városi képviselőtestületnek gazdasági, pénzügyi, jogügyi, egészségügyi stb. bizottsága, miért ne lehessen szinügyi bizottsága is, mely a tanácsnak, illetve a közgyűlésnek minden irányban felelősséggel tartozsék.

Ha már a közgyűlésen nem akad senki, a ki ezt a szabálytalanságot szóba hozza, felvetjük mi és sürgős intézkedést kérünk most, mikor még ideje van, nehogy ismét azoknak a sajnos esélyeknek legyünk kitéve, melyek miatt a multban oly sűrű és mondjuk ki, alapos panaszok hangzottak föl.

H i r e k.

Pécs, 1896. június 30.

A gimnázista keserve.

A mai postával az alábbi levelet és egy mellékelt gimnáziumi értesítőt kaptunk. Elolvassván a VII. főgimn. oszt. tan. aláírással ellátott levelet, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a gimnázista átlötönyébe alighanem egy olyan uri ember öltözött, aki

ilyen módon már többször félrevezette a szerkesztőséget . . . Minthogy azonban ez a föltevés a levél érdekességén nem változtat, közöljük a „gimnázista“ sorait, amint következnek:

Tisztelt szerkesztőség!

Mellékelve küldöm önöknek a század leggyalázatosabb nyomtatványát, a mi kir. főgimnáziumunk Értesítőjét, melyet vasárnap nyomtak a kezembe.

Tisztelt urak, útsék föl az én drága kir. főgimnáziumon értesítőjének 46-ik c. lapját, ottan fogják találni, egy aranyos tabellában, az én becses nevemet és kevésbé becses osztályzatomat. Elülről, hátulról, oldalról csupa 4-es; mondhatom, impozáns benyomást tesz rám ennyi négyes együtt . . . De az igazi brutalitás a négyesek hadserege után következik: Lássák csak, mi van oda írva, Ez:

Figyelme: Rossz.

Magaviselete: Még a figyelménél is rosszabb.

Úraim, föl vagyok háborodva, önérzetem vérig sértve. Mikor a drágalátos értesítőt megkaptam, az anyai kebelen óhajtottam kikögnögni magamat, de az anyám — a legjobb anya! — eltaszított magától.

Mentem Irmucsihoz, a ki polgárista és az ideálom. Ő sem tett különben, mint az édes anyám.

Apám elé már nem mertem menni, mivel ő nemcsak eltaszított, de el is — náspángolt volna.

De uraim — és éppen azért fordulok önökhöz, mint a nyilvánosság organumához — ha az ember nem jól tanul is, mindez nem elég ok arra, hogy az embert még ha diák is, nyilvánosan, értesítőben megbélyegezzék. Ez ellen tiltakozom. Tiltakozom nevezetesen az ellen, hogy az én közöttem és a gimnáziumom között levő magán, bizalmas természetű ügyet a nyilvánosság elé hurcolják.

Az igazgatóm hivasson magához, ha nagyon meg akar róni. Elintézhethjük azt négy szem közt is. Ha pedig még nagyobb nyomtatékkal akar megróni, irasson például rám a kultuszminiszterrel. Az illető, — mint az Irmuci papája gyakran mondogatta — ugyis szeret leveleket irogatni.

De a megbélyegzésnek eme módja ellen a legélénkebben tiltakozom. Nem engedhetem, hogy a becsületemben gázoljanak és a sajtótörvény sem engedi azt, hogy jelleme met befekettítsék. Ugy beszélnek, hogy azt, aki sajtótermékben valakit megtámad, esküdt-szék elé állítják és becsukják. Hollá, micsoda gaudium lesz az, ha én az igazgatómat esküdt-szék elé állítatom és mint rágalmozót, becsukatom. (Hála a sajtótörvénynek, végre egy eset, hogy nem ő csukat be engem.)

Pályatársak! Megbukott és rossz magaviseletű gimnázisták! Hozzátok intézem szózatomat! Egyesüljünk, tartsunk össze, hogy a sajtó nemes törvénye értelmében elégtételt szerezzünk magunknak. A középiskolai értesítőket mint sajtó termékeket és idők óta megőrzi a muzeumban! Csak ti arra a borzasztó eshetőségre gondoljatok, hogy unokáink talán meg fogják tudni a nagyapák szégyenét, a nagyapák megrágalmazását . . . Ez fölforgalja bennem a vért. És mihelyt meg fogom tudni hazám többi középiskoláinak értesítőiből, amelyeket most gondosan gyűjtögetek, a megbélyegzettek névsorát, körlevélben foglak benneteket fölszólítani az egyesülésre. Csak előre.

Addig is maradtam

kiváló tisztelettel
egy volt és leendő
VII. főgimn. oszt. tan.

Napirend 1896. július 1-én.

Naptár: szerda, jul. 1. — Róm. kath.: Tibold. — Prot.: Teobald. — Görög-kel.: (Junius 19) Judás — Zsidó: Temus 20. Nap két 8 óra 52 perckor; — nyugszik 7 óra 43 perckor. — Hold két este 10 óra 43 perckor; nyugszik 10 óra 24 perckor délelőtt.

Időjárás: hőmérséklet 16.5 Celsius fok meleg, légnyomás 750. Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, helyenkint csapadék mellett hűvös szeles idő várható.

Beiratások a ciszterci rend pécsi főgimnáziumában d. e. 9—12 óráig.

Hegedüs Feri hangversenye a Nemzeti Kaszinóban este 7 órakor.

— (Bérmálás.) Gyönyörű idő kedvezett mindkét napon a bérmálás aktusának. Vasárnap, az első nap, mint előre meg volt határozva, Majorossy János c. püspök 7 órakor csendes misét mondott, s utána nyomban kiszolgáltatta a bérmálás szentségét; azonban az iskolás gyermekek, tekintettel az évzáró ünnepélyekre, nem jelenhettek meg és így az első napon csak 775-en részesültek a bérmálás szentségében. Második nap, hétfőn, megjelentek az előző napról elmaradt iskolás gyermekek, valamint a budai külvárosi plébániában összeirtak, továbbá Szabolcsról, Bányatelepről, Német-Ürögről is, kikkel együtt a második nap összesen 1407-en vették föl a bérmálás szentségét. Ez alkalommal a szertartás valamivel későbbben vette a kezdetét, miután templomi bucsu lévén, 7 órakor volt a nagymise, melyen igen nagy számban jelentek meg a közeli falvak sokácai, feltűnést keltve különösen a kicsipett leányok jellegzetes népviseleteikben. Tudvalevőleg a székesegyház patronusai Péter és Pál apostolok, és évente ezen a napon tartatik meg a bucsu, melyet a templom-téren elhelyezkedett számos mézes kalácsos sátor is bizonyított. Este felé lett volna a siklósi országúti korcsmák előtt a hagyományos leányvásár, de a hirtelen jött eső szétrettentette a résztvevőket. Majorossy püspök a ma reggeli gyorsvonattal utazott el Budapesten keresztül székhelyére, Kalocsára.

— (Évzáró ünnepély.) A belvárosi közs. népiskolába járt leány és fiúövendékek évzáró ünnepélye vasárnap a belvárosi plébániatemplomban mondott Te Deum-mal vette kezdetét. Ezután visszavonult a két nembeli ifjuság az iskolaépület tágas rajztermébe s ott — az iskolaszéki elnök megbízásából — Schneider István felügy. igazgató szép beszédben bucsuztatta el a lefolyt iskolai évet s jutalmakkal tüntette ki a legszorgalmasab tanulókat. A jutalmi könyveket Sirisaka Andor is szaporította, a mennyiben a közmondások könyvéből öt példányt ingyen ki osztottott öt olyan tanulójának, kik az egész isk. évben egy fél napot sem mulasztottak. Az ünnepélyen nagy számmal jelen volt uri közönség az ifjuság által elénekelt himnuszt és szózatot lelkesen megtapsolta, mire az értesítők kiosztása következett.

— (A Pécsi Dalárda) szombaton tartotta meg alapszabályszerű dalestélyét pártoló tagjai számára. A dalárok lassankint összejöttek és vártak, míg megtelik a „Vigadó“ terme. Vártak-vártak, elűtötte már az óra a kilencet is és ők szomorúan konstalták: „üres a terem!“ Lujzi bácsi azonban vigasztalta dalárjainkat és fogadást ajánlott, elmegy ő a borbélyhoz, kisütteti a haját és mire visszajön, „lesz együtt nagy közönség!“ Ő ugyan nem ment el, mert a dalárda elkezdte énekelni a „Honfidalt“ és úgy látszik az ének hívogatta, csalogatta népeinket, mert mire a dalárda elénekelt az indulót és Rác Gusztó néhány magyar dalt eljátszott, oly sok fiatal lány jött össze, hogy most meg fiatalemberekben volt hiány. De hát daláraink nemcsak énekelni, de táncolni is tudnak és így vígan egész az éjféli órákig együtt maradt a szép társaság, melynek körében ott láttuk a következő hölgyeket:

Asztalos Lujza, Bence Böske, Burgits névérek, Cilinger Olga, Hofner Viktória, Imre Juliska, Jessenszky név., Jilly Böske, Kindl Gizella, Kisasszony Antónia, Kopp Irma, Martinets Karolin, Némethy Mariaka, Orf Paula, Putzer név., Podgoréltz Gizella, Roberits Gizella, Rozgonyi Cecilia, Scheurer név., Soostó Margit, Sperl Emilia, Szentgyörgyi név.

— (Műkedvelők.) A pécsi kath. legényegylet vasárnapi előadása minden tekintetben jól, sőt a várakozáson felül sikerült. Nem hiába készülődtek oly sokáig és oly szorgalommal, az eredmény teljeesen kielégítő volt. A nagyterem szüfolásig megtelt közönséggel, sőt a falak mellett állók is voltak majdnem annyian, mint az ülőhelyeken. A „Liliomfi“ című énekes bohózat került színre ügyes megrövidítéssel és a gyorsan kövérkeső három felvonásban a haligatóság nem unatkozott, sőt nagyon jól találta magát, mert olyan kifogástalan alakítást, olyan jó szereptudást magasabb intelligenciával rendelkező műkedvelőktől sem várt. Meglátszott rajtuk, meglátszott mosgásukon, hogy mesteri kéz dirigálja őket, s így mi csak kötelességünket teljesítjük, ha első sorban Bogyó bácsinak adózunk az elismerés adójával, őt illeti kitartásáért és buzgalmaért a sikerből az oroszlanrész. A szereplők valamennyien derekasan megállották helyeiket, legjobban kitűnt azonban Ernő Liliomfi, továbbá Felber Lujza Erzsikéje, a kiknek játéka szinészeknek is becsületére válnék; Hermann Mariska, Köpf Annuska, Friker Sándor szintén ügyesen mosogtak a deszkákon, míg a többiek valamennyien megütik a jó műkedvelők mértékét. Előadás után táncra kerekedtek Korodi senéje mellett s kivilágos kivirradtig szólott a csöndes, kopogós és keringő.

— (Iskolai Te Deumok.) Vasárnap volt az iskolákban az évvégi bizonyítványok és értesítők, valamint a nyert jutalmak kiosztása, mely évzáró ünnepségeket hálaadó istentisztelet előzött meg. A főgimnázium és a népiskolák tanulói a belvárosi plébánia-templomban, a főreáliskola növendékei pedig az irgalmasok templomban hallgattak istentiszteletet, mely után a tanintézeti helyiségekben összegyűlvén, az értesítőket és bizonyítványokat kezeikhez vették s astán elszéledtek mindenfelé a városban, bucsut mondvá két hónapra az iskola küszöbének. Vasárnap a diákok és iskolásgyermekek dominálták a helyzetet; ő róluk beszélt minden szülő s nekik volt legtöbb mondani valójuk mindenkinek. Ma már csendesek az iskolák; múzsaifak a vakáció örömeit élvezik.

— (Hegedüs Feri hangversenye.) Adhattuk volna címül akár a „pécsi csodagyermek“ et is, mert Hegedüs Feri pécsi is és valóságos csodagyermek, a kiből a zenei talentum csodás szikrái lakoznak. Hegedüs Feriben, a kis cigányfiuban, évekkel ezelőtt felismerték — szerencséjére — e nagy tehetséget és csakhamar akadtak pártfogói Pécs uri köreiből, a kik áldoztak a zenében leendő kiképeztetésére, hogy ne maradjon természetes tehetség, de legyen kiképzett hegedűművész is a kis csodagyermek. S Hegedüs Feri most a budapesti országos zeneakadémián képezi magát pártfogói jóvoltából s hogy művészetét Pécs város közönsége is megismerhesse azért holnap (szerdán) este a Nemzeti Kaszinóban hangversenyt ad a következő műsorról: 1. Faust „Fantasie“ Sarasatétól. 2. „Zigeunerweisen“ Sarasatétól. 3. „Les Arpiges“ Vieuxtempstól. 4. „Fantasie Tziganesque“ Hubay Jenőtől. 5. Violin Concerto Nro 1. Paganinótól. A hangversenyző Hegedüs Feri Lőr és Eckhardt urak kísérik; az első mély hegedűn, a második szongorán.

— (Ismét benzínrobbanás.) Vasárnap délelőtt 9 óra után tüzet jeleztek

telefonon a központi tűzrésznek. A tűz a pálya utca 3. számú házban jelezte és pincetűs, még pedig benzinrobbanásból támadt pincetűs volt. Rövid idő alatt ez már a második benzinrobbanás, a mi hogy szintén nem okozott nagyobb kárt és veszedelmet, az csak annak köszönhető, hogy a benzint nem szokták más anyagokkal vagy árukkal egy helyre raktározni. Most a jelzett helyen Spitzer Jakab kereskedése alatt, éppen a harmadik pincében volt egy százötven literes hordó benzin eltéve, a mely még eddig meg nem állapított okból tüzet fogott és felrobbant. Ha nyitabb helyiségben van a felrobbant anyag, úgy bizonyára tűzveszedelem szármaszik a robbanásból, így azonban a tűz nem terjedhetett tovább a pincéből, honnan csak óriási, fojtó szagú füstje jutott fölcsinre. A tüstőlők teljes felszereléssel rukoltak ki a tüzhöz, melynél azonban a rendszeres oltási manővert nem lehetett alkalmazni, mert az egész pince megtelt fojtó füsttel és egyáltalában nem volt mód a behatolásra. Tulajdonképpen nem is lehetett a pincét rövid idő alatt a tüstől mentesíteni s végre is lezárták azt s vasárnap egész nap óráig volt körülötte, hogy figyelemmel kísérje, nem e támad fel valamelyik részében a tűz. Azonban a gőzölgő füstön kívül egyéb mi sem volt s este felé az is kitisztulván, a benzin robbanás utolsó jelensége is eltűnt.

— **(Néppárti gyűlés.)** Mint Baranya-Monostorról írják lapunknak, ott f. hó 25-én nagyszabású néppárti, alakulással egybekötött, értekezlet ment volna végbe, ha egyáltalában az egész hűhó nagy fiaszkóval nem végsődött volna. Ott volt Molnár János ideiglenesen nyugalmazott komáromi apát-plébános és állandó agitátor és elfoglalta az elnöki széket, ott volt néhány környékbeli pap és igen sok ismeretlen vidékről egybecsődített nép. A sok mindenféle határozat közt megállapodtak a dárdai kerület néppárti jelöltje személyében, persze csak a primipilusok és a néppel csak majd a következő gyűlésen fogják tudatni a jelölt nevét és ki letét. Gyűlés után a nagy vendéglőben bankett volt, a miről azonban a vidéki plébánosok a kik különben a gyűlést végigszenvedték, elmaradtak.

— **(Kirabolt zsinagóga.)** Tegnap, Péter-Pál napja éjszakáján Mohácson nagy betörés történt. Az éjszaka elég setét volt ahhoz, hogy a Kazinczy utcában egy alacsony kerítésű sokas ház udvarába bemehessen valaki, de ahhoz már elég világos volt annak a valakinek, hogy megláthatta, miszerint a lakónak tegnapi megmaradt zöldbab főzeléke ki van állítva a hűvösre, hogy talán meg ne savanyodjék. Erről az állapotról akkor még „tolvaj” meg akarván győződni, miután annak nagyon jó voltáról meggyőződött, izlett neki, meg is ette, ha egyebet nem tett vele. De ő kigyelmének nem babcsusz pájzra fáj a foga, neki arany és ezüstre is szüksége volt, hogy az azon szerzett karcossal leöblíthesse éjjeli lakmározását. Vagy öt kerítésen és négy kerten keresztül mászkálva eljutott a zsinagóga mögötti udvarkába. Ott magasan lévén az ablakok, kihuzott egy a földbe erősített deszkapadot és hozzá támasztván a falhoz, felért az ablak rostélyához. Azt már aligha fogjuk biztosan megtudni valaha, hogy mivel és mennyi erővel, elég az hozzá, hogy kifeszítette azt, azután az ablaknak egyik üvegfiókját bezuzta és így kinyitotta az ablakot, mire már könnyen bejutott a templomba. Most már bizony nem tudjuk — mint levelezőnk írja — műveletének sorrendjét. Hogy a helyi viszonyokkal és körülményekkel bőven ismerősnek kellett az illetőnek lennie, mutatja az, hogy még azt is tudta, hol tartják a gyertyákat, mivel a szekrényt feltúrta és abból vett magának világításra szükséges gyertyát. A közelben álló oltárt „oránt” felfeszítette, valószínűleg azt gondolta,

hogy az istentiszteletnél használni szokott értékes arany és ezüsttárgyakat éjjelre is a templomban tartják, de bizony csalódott ő kigyelme, mérgében megelégedett három darab „Ját”-tal, esztiből készült kéz, melynek mutató ujjával mutatják a sorokat és szavakat a szentírás felolvasásánál. Nem nagy fogást tett ezekkel sem, alig érnek 20—25 frtot összesen. Mérges lehetett a buzgó templomlátogató csalódásáért, mert nekiment a jótékonyági perselyeknek, pedig már három előbbeni betörése alkalmával tapasztalhatta, hogy abban alig volt néhány fillérecske, úgy látszik, nem igen lehet bővelkedő pénzben a jótékonyágnak ez a barátja, mert magával vitte a talán 6—8 koronára való aprópénzt. A vakmerő templomrablót keresi a csendőrség.

— **(Ujra idegenbe . . .)** Asztalos János pécsi ügyvéd, a ki pár év előtt megpróbálta a szerbek fővárosában is, tegnap családjával együtt; Pancsovára költözött, a hol függő ügyeit lebonyolítva, irodáját Budapestre teszi át, a hol végleg le fog telepedni.

— **(Nagy lopás.)** Rendőrségünk szombaton este letartóztatta Gondi Sándor siklósi illetőségű, 18 éves helynélküli cselédet. Az a gyanu ugyanis ellene, hogy meglopta Vajdits Gyula püspöki papnevelőintézeti igazgatót, mintegy 230 frt készpénzt lopván el annak távollétében, az íróasztala fiókjából. A letartóztatott tolvaj, mint inas volt alkalmazva Vajditsnál s midőn ez a múlt héten Nádasdon járt, távollétét arra használta fel, hogy kinyitotta az asztalfiókot s onnan két darab százast és három darab tizforintost ellopott. A lopást bizonyára azzal a céllal követte el, hogy szolgálati ideje ép akkor telvén ki, helyéről még aznap eltávozik s mikor a pénz eltűnését észreveszik, mindenkire fognak gyanakodni, csak ő rá nem. Ott is hagyta szolgálati helyét a múlt csütörtökön s a lopott pénzzel együtt eltávozott. A mint a rendőri vizsgálat kiderítette, egyenesen Úszóghbe ment s ott lakó szeretőjével együtt egy pár jó napot akart csinálni a könnyen szerzett pénzből. Egész nap mulattak a vendéglőben s a mellett gyűrűket és órákat is vásárolt a lopott pénzből. Hogy a nagy lopás kitudódott, még a csendőrség is mozgósítva lett a tolvaj elfogatására, azt azonban rendőrségünk csapté nyakon a város alatt, mikor éppen ide akart bejönni, úgy látszik azért, hogy itt folytassa a lumpolást. A letartóztatott tolvaj először mit sem akart tudni a lopásról, de később Trixler Aladár ügyeletes rendőrbiztos keresztkérdései alatt beismerete a tettet, azonban csak 30 frtről akar tudni, hogy annyit lopott el. Nevezetesen, hogy egy másik lopás gyanuja is merült fel ellene, hogy egyik inastársának 25 frtről szóló takarékpénztári könyvét szintén ellopta és azt elzalogosította. Egyelőre a rendőrség szigorúan folytatja ellene a vizsgálatot, azonban még ezidig nem jöttek nyomára, hogy hová tette az ellopott 230 frtot.

— **(Jégverés.)** A tegnap délutáni záporosó, mely nálunk csak az ünnepi kirándulók ruháit áztatta el, mielőtt hozzánk jött volna, nagy jégesővel vegyest ma még kiszámíthatatlan károkat okozott a rácgörceőnyi és az ócsárdi határban. Szemtanuk állítása szerint ilyen jégverés még nem fordult elő esidén s hogy most jött, az kétszeres csapás a jégverést átszenvedett vidékeken. Gyümölcsösben, veteményesben, szőlőkben a kár igen nagy, mert a körülbelül félóraig tartó szakadó zápor és jég, párosulva romboló szélviharral, óriási pusztításokat vitt véghez mindenütt.

— **(Felhőszakadás Patacon.)** A szombati nagy felhőszakadás, mely a vasuti töltést is megrongálta Pellérd alatt, vasárnap Patacon megismétlődött, még pedig sokkal

orkánszerűbb alakban, mint a szombati volt. Az órák hosszant tartó zuhogó eső és a nagy vihar különösen a buzában tett károkat, melyet egészen levert s vízzel borított el. A réteket, vetéseket sok helyütt egész hőmpölygő tengerré változtatta a felhőszakadás, melyhez hasonló régen nem láttak a patacsiak.

— **(Jubiláló tanár.)** Macki Valér dr., az egri főgimnázium tanára, kire mint a helybeli ciszterci főgimnázium volt tanárára, Pécsen is igen sokan s igen jól emlékeznek vissza, tegnap töltötte be tanári működésének huszonötödik esztendejét. Ez alkalmából a jubiláló tanár tiszteletére az egri főgimnázium tornacsarnokában délelőtti 10 órakor ünnepély volt, melyet a jubilans tanfőrfiu volt tanítványai — élükön Cautorás László dr., Huttaky Emil, Glósz Kálmán dr. és dr. Scvartz Sándorral — rendeztek s melyen üdvözlő beszéd kíséretében értékes emléktárggyal lepték meg az ünnepeltet. Este bankett volt a jubilans tiszteletére, a kit sürgönyben üdvözöltek a pécsi ciszterci rendház és a pécsi önkéntes tűzoltó egyesület tagjai is, kiket a jubilans tanfőrfiu az egri tűzoltó egyesületnek éppen napra esett zászlószentelési ünnepén képviselt s a pécsi tűzoltó egyesület nevében az egri tűzoltók zászlónyelébe a zászlószógot elhelyezte.

— **(Hivatalvizsgálat.)** Kardos Kálmán főispán a múlt hét végén a pécsi főszolgabírósnál hivatalvizsgálatot tartott, mely alkalommal a tapasztalt példás rend és ügykezelés felett elismerését nyilvánította Vanias Sándor járási főszolgabírónak s megelégedését a szolgabírósnak egész tisztviselői karának.

— **(Közigazgatási bizottsági ülés.)** Baranyamegye közigazgatási bizottsága július hó 14-én délelőtti 10 órakor a vármegyeház gyűléstermében ülést tart.

— **(A pécsi dalosegyesület)** tegnap, Péter-Pál napján az új sörgyárban dal és táncestélyt rendezett. A mulatság délután 4 órakor kezdődött s az esős idő dacára is elég szép számú közönség jelent meg rajta, mely aztán sokat tapasztalt a precíz előadott énekszámoknak. Volt tombola és világposta is; este pedig Korodi Károly zenéje mellett kezdetét vette a tánc és el-tartott jó sokáig a legjobb hangulatban. A világposta közlekedése közben leste el tudósítónk a következő érdekes jelenetet: Történt, hogy egy ifju így szólított meg a játék kezdetekor egy fiatal leánykát:

— Mondja csak, mit is irjak én magácskáknak?

A leány elpirul s aztán így felelt:

— Hogy mit irjon? Irja azt, amit négy szem közt már annyiszor mondott, hogy — szeret. Így legalább írásban lesz s megmutathatom a mamának!

— **(Négyeseres rablógyilkosság.)** Vasárnap reggel távirati értesítés érkezett a kaposvári kir. törvényszékhez Szillból, hogy ott Adler József korcsmárost, nejét és két fiát saját lakásán meggyilkolva találták. A tettesek ismeretlenek. A kir. törvényszék nyomban kiküldötte Percel Ákos h. vizsgálóbíró Szillba. A gyilkosságot szombaton éjjel követték el valószínűleg kóborló cigányok, kik a gyilkosság színhelyéről minden mozdítható értéktárgyat elraboltak. Kaposváron beszélnek, hogy Adler József ügynöke volt egy uszorásnak s éppen a gyilkosságot megelőző napon több adós ellen végrehajtást eszközöltetett, tehát a gyilkosokat a rablásán kívül boszúállás is vezethette. Adlernek otthon négy gyermeke volt a rémes éjszakán; két kisebb lánya, egy 9 és egy 3 éves, azzal mentették életüket, hogy az ágy alá bujtak s a gyilkosok nem vették őket észre. Adler József, neje és két fia, egy 14 és egy 11 éves, fejszevágások által ölettek meg. A gyilkosság híre nagy és kinos szen-

zációt okozott Kaposváron, éppen most, midőn sok család nyaralni a balatonparti falvakba, parasztházakba és nyaralókba készül. Ha a gyilkosságot csakugyan rabló, kőborcigányok követtek el, akkor a közbiztonság helyreállítása a csendőrségnek nagyon erőyes és gyors eljárását követeli.

— **(Öngyilkosság.)** Mohácson öngyilkosság történt a napokban. Az öngyilkos Lukács István, mohácsi földműves, a ki háza padlásán felakasztotta magát. Öngyilkosságát egyik lakó vette észre, a ki felment a padlásra s rémülten látta, hogy Lukács ott csüng a padlás gerendáján egy kötélén, megmerevedve, holtan. Mire levágták és orvost hívtak, az csak a pár órával előbb beállt halált konstatálhatta. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **(Népgyűlés Szabad-Szent-Királyon.)** Julius hó 5-én, a jövő vasárnap, Szabad-Szent-Királyon népgyűlés lesz, melyen a néppárt akar elveinek propagandát csinálni. A szónokok között ott lesz — a mint halljuk — Darányi Ferenc dr. pécsi ügyvéd is.

— **(Pályázat.)** A pécsi posta- és táviratigazgatóságnál irodai segéd tiszti állás van üresedésben. Pályázatok négy hét alatt adandók be az igazgatósághoz.

— **(Névmagyarosítás.)** Stocker Ede, högyézi illetőségű, székesfehérvári lakos, úgy kiskoru Olga nevű leánya vezetéknevét Szegő-re magyarosította.

— **(Állatjárványok.)** A száj- és körömfájás Abaligetén a szarvasmarhák között fellépett, míg Köblényben megszünt. Miért is az előbbi község alispáni rendeltetéssel zár alá helyeztetett s az utóbbi fölledatott a zár alól.

— **(Kerti ünnepély.)** A pécsi építő szak- és segédmunkások szakszervelete vasárnap az egyleti helyiségben kerti ünnepélyt tartott. A két napig tartó esős idő derültté vált ekkorra és az építők mulatságán igen szép publikum gyűlt egybe már délután 4 órakor s jó zene mellett meg is kezdődött a mulatság. Este az egyleti helyiség színpadján Borné Anna, Halaszek Mari, Halaszek János előadták a „Félenk asszonyka” című kis vígjátékot, sok taps között; majd megindult a tánc és a kedélyes mulatság a leglátogatottabb tánc estélyek jellegét vevén fel, csak a késő éjjeli órákban ért véget.

— **(Tűz Mohácson.)** Ugy látszik, hogy a tűzveszélyek, a melyek tavaly anynyira elharapóztak Mohácson, az idén is megkezdődnek s különös, hogy a szegényebb sorúakat éri a szerencsétlenség. Ezzel kapcsolatban említjük, hogy Mohácson a napokban bizonyos Pongár Mátyásnak és Karapancsi Józsefnek a háza leégett. A tűz keletkezése ismeretlen.

— **(Megvadult lovak.)** Ma délelőtt 10 órájában örült vágatással rohant ki a Mária utcából két tiszti paripa a Széchenyi térre. Az egyiket egy közvités ült, a ki boros fejjel lévén, addig hajszolta maga alatt a vágató lovat, míg a másik paripa, mely kantrájánál fogva a nyergeshez volt kötve, a belvárosi iskola előtt egyszerre csak elvágódott a kövezeten, letűve a nyeregből a katonát is. Szerencsére az esés miatt semmi baja sem történt se lónak, se lovasnak, sőt a két megvadult állat egy kissé meg is juhászodott úgy, hogy a leesett ember újra nyeregbe kaphatott, az elszabadult lovat is megfoghatta s aztán vissza ment velük a Mária utcába, a merről jött. A tanulság pedig ebből az, hogy a sebes hajtás és a józanság

nemcsak a kocsisoknak, de a tiszti szolgáknak is ajánlatos, mert könnyen baj lehet a gyors hajtásnak és a berugásnak a vége.

— **(Táncestélyt.)** Vasárnap a „Petőfi”-hez címzett vendéglőben tombola-játékkal és táncal egybekötött igen sikerült estélyt rendezett Szabó Sándor, vendéglős. Az estélyen igen sokan vettek részt s a mulatságos tombola-játék 5 órakor, a tánc este 8 órakor kezdődött. A zenét Horváth Lajos zenekara szolgáltatta a jól sikerült mulatsághoz.

— **(Elszökött méhek.)** A méhek rajzási ideje most lévén, tegnap Ússóghőn is demonstrálta egy méhraj a szeszon beálltát. Skizs Tamás méheséből ugyanis egy kaptár méh elszökött és a falu nagy-utcájának egyik fáján ütött tanyát. Ott sugtak-bugtak jó darab ideig az arra járókoldoknak nem kis félelmet okozva, míg tulajdonosuknak sikerült egy kaptárba becsukni őket s hazavinni a szökevény méhrajt a méhesbe.

— **(A pécs-barcsi vasut es évi államelőlege.)** A pécs-barcsi vasutnál az ez évi július hó 1-én esedékes szelvények, valamint a kisorsolt elsőbbségi kötvények beváltására szükséges összeg az üzleti felelőből rendelkezésre állván, a kereskedelemügyi miniszter a nevezett vasut részére állami előleget ez idén nem folyósított.

— **(A forintos bankok érvényessége.)** A közforgalomból kivont papír egyforintosokat az állampénztárak és adóhivatalok csak június hó végéig váltották be; ezután csak a központi állampénztárnál értékesíthetők a papír egyforintosok, még pedig csakis ez év december 31-ig. A jövő évben már a papír egyforintosokért nem adnak sehol semmit.

Zauzait is meglepték Mikes szavai; az a férfi szerette őt, szerette, még mint egyszerű leányt s szereti most is, mint grófnét. De vádja, gyanuja mily okon épülhetett? A féltékenység sugta-e neki, vagy a tapasztalás? De hiszen van e abban valami különös, ha egy fiatal nő egy férfival, ki házukban kedves vendég, jóakarattal kitünteti? És a szeretetreméltó Gaston oly ember-e, kitől félni lehetne? Nem, ő inkább fél Mikestől; fél szenvedélyétől, kerüli tekintetét, égető pillantását, szemrehányással teli szavait. És Gaston? Ő olyan jó házibarát, egyforma kedvvel mulat férjével úgy, mint ővele s mindkettőjük bizalmát megnyerte már. De hah, mit is említett az a félelmetes ember? Hütlenség? Nem, nem; azt az ég sem rója fel vétkül, ha fiatal szívével gyönyört óhajt, megédesítve szomorú napjait. Mert valóban szomorúak azok; most látja csak, mily lépést követett el, midőn agg férjének nyujtá kezét. De nem panaszkodott még eddig senkinek s mily jó, hogy eltávozott Mikes, kinek talán lelke erejétől legyőzve, bevallotta volna boldogtalanságát. Így nem ismeri senki keble titkát, de ne is tudja senki soha, hogy Bercsényi grófné nem boldog; ezért van szüksége szórakozásra, baráti szívre.

Halkan megnyílik a kert ajtaja ismét s egy férfi lép be rajta. Magas termetét fényes öltöny fedi, fürtjeire tollas kalpag simul; arcán, melyet pörge bajusz és hegyes állszakal árnyal, van valami lebilincselő, valami baljóslatúan csábító. Nyomában négy szolga jön, vállain egy hordószekeket emelve s utánok Zay uram, Pápay, Forgács és Zsibrik udvarmester; mind-egyik arcán mély kétségbeesés ül s egy neme a jövődőtől

ajkain megeredt a be-zéd. Hozzá lépett a nőhöz, megragadta jobbát, s hevesen közelebb honta magához.

— Azért jöttem most. S kérem asszonyom, hogy megszüntesse aggodalmamat, távolítsa el magától Gaston Pierre marquist.

Bercsényiné ajkain megakadt a szó. Csaknem rémülve tekintett fel a férjére, ki kezét ajkaihoz vonva térdre omlott előtte.

— Tegye meg a kedvemért, mert nem érhetek tovább e féltékenységben . . . Szeretlek te kedves angyal, s féltelek mindentől, mi tiszta lelked megmételeyezhetné. Te még nem ismered azokat a rossz szellemeket, melyek az élet boldogságát örökre feldulják, s megfosztanak a földöntuli üdvötől is. Szivedbe még nem vert gyökeret a hir és pompa utáni vágy, hiu örömkhajhászása, könnyelmű csapongás. Ezt soha meg ne próbáld; kinokat fogsz szenvedni, mint egykor szenvedett Tantalus, s bár könnyedén repkedsz is a tűz körül, végre mégis beléhullasz. S ezért óvlak én marquistól, ki fiatal, szép és gazdag, s kalandokra vágyó, ki a te tiszta lelkedet is könnyen megmételeyezi.

— Ugyan Mikes, mit beszél kegyelmed? Istenem, mily rémképeket állít maga elé a felhevült agg, melyek teljesülése pedig lehetetlen. Hiszen Gastonról csak jót lehet hallani mindentől; s nem vagyok-e eléggé megvédve ily támadások ellen férjem oldalán? Higyje el, a marquis oly szeretetreméltó, a milyen csak lehet ember embertársa, barát barátja előtt, hozzátéve, hogy ő még francia is, megáldva lovagias nemzete tulajdonságaival.

— (Felülfizetések.) A f. hó 14-én Bukódon rendezett nyári táncmulatság alkalmával a helybeli iparos egyesület pénztára javára felülfizettek: Jessenszky család 3 frt 70 krt, ösv. Igmándyné 1 frt 20 krt, Szeép László 60 krt, Biró Imre plébános 60 krt, Voldinger István káplár 60 krt, Marosy Ignác 1 fr 20 krt, Pits Ferenc 1 frt 60 krt, Régeni 1 frt 20 krt, Grünhuth Jakab 1 frt, Németh István 70 krt, Szarvasy Zoltán 60 krt, Wiener Gyula 60 krt, ifj. Rák Antal 10 krt, Marusits Vince 10 krt, Hay Samu 20 krt, Spitzer József 20 krt, Randau János 1 frt, Dománv Henrik 1 frt, Lövenberg Henrik, 50 krt, Krauss Tódor 50 krt, Kádár János 10 krt, Hortenstein Antal 20 krt, Issa Ferenc 20 krt, Ferenc Imre 60 krt, Uimer Mihály 60 krt, Rigler János 20 krt, Brell Antal 60 krt, Altwohl János 40 krt, Ujvárossy Bertalan 20 krt, Lehr Ferenc 60 krt, Horváth Károly 10 krt, Bubánovics család 80 krt, Weiszmann János 40 krt, id. Parragi József 20 krt, Tringer Ignác 10 krt, Ignics Károly 10 krt; összesen: 22 frt 60 krt. Fogadják az adakozók ez uton is az egyesület hálás köszönetének kifejezését!

Művészet, irodalom.

○ A magy. kir. operaház műsora f. hó 29-től július 5 ig. Kedd: Hunyadi László. Bianchi, Pevny, Kacér Margit, Perotti, Arányi, Ney D., Szendrői. Szerda: Djamileh. Nap és föld. Kacér Margit, Arányi, Dalnoki, Sironi. Csütörtök: A walkür. Sedlmayer, Hilgermann, Handel, Ábrányiné, Rotter, Pevny, Kacér, Broulik, Ney D., Szendrői. Péntek: nincs előadás. Szombat: Sába királynője. Handel,

Danchay, Ábrányiné, Broulik, Szendrői, Takáts. Vasárnap: A cremonai hegedős. Vira. Ábrányiné, Arányi, Takáts, Várady, Sironi. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Rózsa Gyula, a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalvánnyal, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendes elővételi helyáron: Páholy. Földszint és I. emelet 13 frt. II. emel. 2—5. sz. 9 frt. II. emel. 11. sz. 11 frt. Támlásszék. I—III. sorban. 4 frt 30 kr. IV—X. sorb. 3 frt 30 kr. X—XVI. sorb. 2 frt 30 kr. XVII—XIX. sorb. 1 frt 80 kr. II. emel. kőrszék. Az I. sorb. 2 frt 20 kr. A II. sorb. 1 frt 80 kr. A III. sorb. 1 frt 30 kr. III. emel. erkély- és zártzék. Erkélysz. I. sorb. 1 frt 70 kr. II—V. 1 frt 20 kr. VI—IX. 1 frt. Zártz. I. sorb. 90 kr. II. sorb. 70 kr. III—IV. 50 kr. A jegyek átvethetők a hajós utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az előző napon pedig 10 órától 1 ig. Darabváltostatás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

○ Munkácsy és a cigány-primás. Hogy világhírű művésznünk hazatérte mily örömteljes visszhangot keltett szerte az országban, érdekesen bizonyítja a következő történetke. Farkas Sándor jónévű pécsi cigány-primás egy csárdást szerzett, melyet elküldött a nagy mesternek, hogy engedné meg nevével elnevezni. Munkácsy M. készséggel beleegyzett, hogy a melodikus szép csárdás, melynek szövegét ismert nevű póótánk Róna Béla írta, az ő nevével jelenjék meg. Így fekszik most előttünk a „Munkácsy csárdás a mester hazatérése emlékére,” melyet Valentin Károly fia pécsi zeneműkiadó adott ki. Nem kételkedünk, hogy a sikerült csárdás nemsokára népszerűvé válik.

Tanügy.

(Beiratások a helybeli kir. állami főreáliskolában. A tanulók szabályszerű felvétele az 1896—97. tanévre, úgy f. évi július 2. és 3-ik napjain délelőtti 10 órától 12 ig, valamint szeptember 1., 2. és 3-ik napjain 8 órától 12 ig az igazgatósági irodában történik. Azon tanulók, kik jelenleg is az intézet növendékei, osztálybizonyítványaik alapján vétetnek fel és lefizetvén a felvételi díjat, megkapják rendes beiratkozási igazolványaikat, melylyel a jövő tanév elején az említett napokon és órákban eszközlendő beiratások alkalmával az osztályfőnököknél jelentkeznek. A ki ezt szept. 3 ig tenni elmulasztja, nemcsak a belépésre való jogosultságot, hanem a befizetett felvételi díjat is elveszti. Az első osztályba csak életök 9-ik évét betöltött oly növendékek vétetnek föl, kik vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutathatnak elő, vagy felvételi vizsgálatnál igazolják, hogy hasonlómérvű képzettséggel bírnak. Oly tanuló, ki először vétetik föl az intézetbe, születési és himlőoltási bizonyítványait tartozik a beiratkozásnál az igazgatónak és osztályfőnöknek bemutatni, ha pedig 12. évét már betöltötte, újraoltását is hiteles orvosi bizonyítvánnyal kell igazolnia. A beiratásnak személyesen kell történni; levélben való jelentkezésnek helye nincs. A beiratásnál minden tanuló felvételi díj címén 3 frtot, az ifj. könyvtár gyarapítására és az évi Értesítő nyomtatási költségeinek fedezésére 2 frtot összesen tehát 5 frtot tartozik fizetni. A r. kath. tanulóktól azonkívül még egyházi énektanítási díj címén 1 frt szedetik. A tandíj pedig, mely 24 frt, két egyenlő részlet

Oly meggyőzőleg, ellenmondást nem tűrő hangon kelt az ifju nő a marquis védelmére, hogy Mikes minden reményét elveszté. Fejét lehajtá mellére, egy nehéz sóhajt bocsátva ki ajkain, aztán ismét felnézett a nőre, de többé nem azokkal a tüzes pillantásokkal; a lemondás könyve csillogott azokban.

— Ugy hát bocsásson meg asszonyom vakmerőségemért, de szívem kényszerített reá; mert szeretem kegyedet azon perc óta, melyben először megláttam. Szende képe örökké szívem oltárán fog állani, s tiszta lelke mindenkor legmélyebb hatással lesz reám. Ezért nem nyilatkoztam soha; félttem, hogy boldogságát tesszem tönkre és ezért vallom meg most, mert ismét boldogságért remegek. De ha nem fenyegeti semmi veszély, úgy kérem ujólag, bocsásson meg, s feledjen el; feledje el azt a férfit, ki kegyedet soha el nem feledi, s ki a lemondást választja osztályrésztül, csakhogy szerelme boldogsága teljes legyen.

E szavak meghatották a nőt is, úgy, hogy akaratlanul is magához vonta a férfi fejét, s dus fűrtjeire nyugasztva balját, egy csókot nyomott homlokára.

— Zsuzsánna, óh lelkem üdve!

S Mikes karjai Bercsényiné karcsu termetére fűződtek, s ajkai már már érintették biborajkait. De mint kit kigyó csip meg, oly borzalommal távolította el magától egyszerre a szép nőt, mielőtt meglopta volna ajkát s felugorva térdeiről a lugas árnyába hátrált.

— Hah, mit akartam tenni? Te nem vagy szabad, nem vagy enyém; hiszegés lenne, ha ajkad idegentől csókot nyerne. Nem is kívánom én ezt, asszo-

nyom, csak arra kérem, feledje el mai szavaimat s csak akkor gondoljon reám, ha majd . . . ha majd félelmem nem lesz hiábavaló s nem lesz senki, kinél védelmet találjon; az én karjaim mindenkor védelmére kelnek s keblem mindig tisztán fogja felmutatni számára az oltárt. De hogy ne legyen teljesen elhagyott, legyen talizmánom, melyet csókjaimmal halmozzak el, ajándékozzon meg ama virággal, mely keblén nyugszik.

Bercsényiné könyes szemekkel szakítja kebléről az üde virágot s remegő ujjakkal, szemeit földre sűtve nyujtva a kérő felé. Az melléje lép, megragadja az odanyujtott jobbot s csókokkal halmozva el s a virágot elrejtí.

— Köszönöm asszonyom. Most már távozom, kérve kérelmem teljesítését. Isten vele!

És elrohan a férfi a lugasból, el a kavicsos uton a rózsabokrok között, ki a kis paradicsom ajtaján. Félve kerülik utjukban a jámbor muzulmánok s sajnálkozó mosolylyal néznek utána. Az élet leggyakrabban igazságtalan és tudatlan s olyanokat sujt gunyolódásával, kik éppen nem érdemlik meg. Mikes csaknem eszméletlenül sietett lakása felé; mindaz, mi vele történt, örületes hatással volt reá. Ime, megvallotta szerelmét a nőnek, ki úgy sem viszonzhatja azt; ime figyelmeztette a veszélyre, melynek már partján áll és nem mentheti meg. Pedig ő azt a franciát mindenkor gyűlölte, vagy legalább ellenszenvvel viseltetett irányában; tudja az Ég, mintha sejtelmei nem volnának csupán a felhevült agy alkotásai, mintha a vész e férfitől származnék.

ben, mindenkor az iskolai félév kezdetén, t. i. szeptember és február hónapban előre fizetendő és csak kevésbé tehetőse tanulónak engedtetik meg, hogy azt négy részletben fizethessék le.

TÁVIRATOK.

— **Bucsu-ülések.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiház ma 11-kor tartotta rövid ülését, melyen a képviselőházban legutóbb elfogadott törvényjavaslatokat, köztük a cukoradóról szólót is, vita nélkül elfogadták. — A képviselőház déli egy órakor tartott egy még rövidebb formális ülést, melyen a főrendiházi üzeneteket tudomásul vették. Eszerint az új javaslatok szentesítés végett föl fognak terjesztetni az uralkodóhoz.

— **Megszökött rabok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ugy látszik, a pestvidéki kir. törvényszék fogháza, mely a vármegye házában van elhelyezve, tökéletesen szökések céljaira berendezett intézmény. Még alig felelték el Papakoszták legutóbbi szökését, ma fényes nappal, déli egy óra után ismét három professzionátus betörő szökött meg a jeles őrizet alól, névszerint Affendakis Perikles, Stachlio és Schreiber, hirhedt specialisták a betörés-mentes pénzszekrények kifosztásában. Egy óra múlva sikerült Schreibert a kerepesi-úton elfogni. A mostani újabb Papakoszták a levéltáron keresztül szöktek meg (bizonyára ott foglalkoztatták őket) és a főispáni iroda előtt lesurrantak a lépcsőkön. Szokolay tisztviselő észrevette szökésüket, lármát ütött, de az ő csak hosszabb idő múlva kezdett figyelni. Uccu, vesd el magad, az egész börtönész személyzet utnak indított, de csak a szegény Schreibert láthatták viszont. A pályaudvarokat és a közeli házakat ellepték a detektívek. Hogy Szolnokra, a hol a multkor Papakosztákat elcsípték küldték-e belőlük, azt nem tudjuk.

— **Szerelmi tragédia.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Sopronban tegnap délután Bogdány Ferenc pénzügyi fogalmazó Lenk Emil nagy-cenki cukorgyáros nejét az erdőben, virág-szedés közben agyonlőtte, azután önmagát. Bogdány neje esetét meghallván, meg-némult.

NYILT-TÉR +)

Természetes szén-savú ásványvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőtál. Kitűnő eszközlet
tiszta és emésztési zavarnál.

Járvány idején prészervatív gyógyászati
bizonyít.

Szét-
küldése **Édeskuty L.** udvari
kiosztó által
Budapest.

← Kapható mindenütt. →

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelenkorban az ujjemman föltalált 'cs. és kir. ki-zárólagosan szabadalmazott

Mosó gép

finomra csiszolt karrarai márványból, Hlavacsek szabadalma, minden eddig létező hasonnemű készítményt felülmúlva, mely a márvány keménysége és szilárdsága következtében elpusztíthatatlan, folyton sima és tiszta marad, a miért is kifogástalanul, gyorsan és hóféhéren lehet rajta mosni, megkiméli a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt így aztán minden létező mosógépet felülmúl E mellett a szab. márvány mosógépek szer-föltött jutányosak. Az árak ja következők:

I. nagyság	25 × 30 cm	2 frt 50 kr.
II. "	30 × 35 "	3 frt 50 kr.
III. "	35 × 40 "	4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül a feltalálónál

A cs. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

Strakonitz-ban (Csehország.)

☞ Ismételődo kereskedők megfelelő százalékban részesülnek. ☜

1896.

Jelzálogkölcsonöket

földbirtokra $3\frac{1}{2}\%$, házakra $4\frac{1}{2}\%$ másnemű ingatlanokra 5% mellett legmagasabb összegekben ajánlunk. E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek. Erdőkihasználások, birtok-parcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú le-fizetési tartamra eladatnak.

„Magyar LLOYD“

közgazdasági vállalat.

Budapest, Király-utca 70.

Az „ANKER“

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatóság:
Bécs, I. Hoher Markt 11.
(Anker-Hof).

Magyarországi vezérképviselőség:
Bpest, VI. Deák-tér 6. sz.
(Anker-udvar).

a társaság saját házaiban.

Társasági vagyon
Biztosítási állomány
Eddigi kifizetések összege

110 millió korona
460 millió korona
192 millió korona

Megtámadhatatlan kötvény
Méltányos feltételek

Hadkötelezetteink biztosítása há-
boru esetére pótdíj nélkül.

Nagy nyeresémosztalékok
Előnyös gyermekbiztosítások.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselő-
ség, valamint a társaság ügynökei, ugy felügyelőnk:

KALNAI IGNÁCZ úr
Pécsett, Plébánia-utca 6.

2704. sz.
tlk. 1896.

Árverési hirdermény.

A dárjai kir. járásbíróság minttelekvi hatóság közhírré teszi, hogy a molácsi általános takarékpénztárnak mint végrehajthatónak, Zlatarits Stipán és társai herczeg-mároki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 817 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárjai kir. jbiróság területén levő Hg. Márok községben fekvő a hg. mároki 693. tkkben felvett 89 brz. sz. 70 sorszámú házra 400 frtban ezen nel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1896. évi július hó 15. napján d. e. 10 órakor **Herczeg-Márok községben a bíró lakásán** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

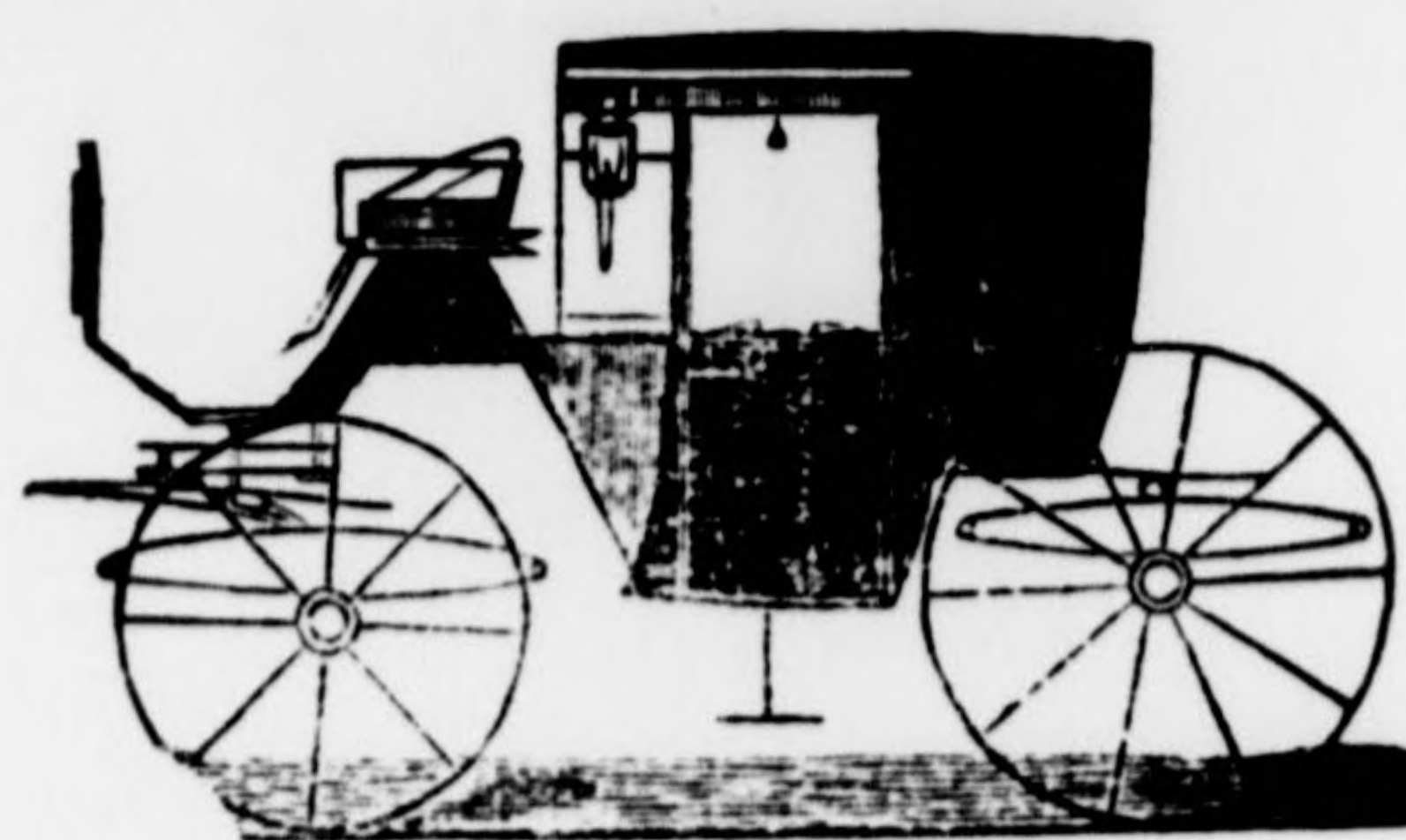
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 40 frt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cs. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. ik 60. t. cs. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. jbiróság mint telekvi hatóságnál 1896. évi április hó 21. napján

Maurer Frigyes
kir. albiró

Kronászt Antal kocsigyártó Pécsett,

— Siklósi-országut 36. sz. —

Alulírott ajánlja magát bármi fajta **uj kocsik** elkészítésére, úgy szintén mindennemű **kocsik átalakítására, azok fényesítésére** és minden e szakmába vágó munkák elkészítésére jótállás mellett a legjutányosabb árért.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönség igényeit teljesen kielégítem, miért is kérem a becses pártfogását

kiváló tisztelettel

Kronászt Antal
kocsigyártó.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Meghívó.

A PÉCSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

által

Pécsett, 1896. évi július hó 19-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében megtartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés elnökének megválasztása.
2. Az igazgatóság javaslata a részvény- és tartalék-tőkének új részvények kibocsájtásával s a részvények névértékének felemelésével kapcsolatosan növelése s ezek folytán szükséges alapszabály-módosítások tárgyában.
3. Az igazgatóság jelentése az építési tervre kiírt pályázat eredményéről — s javaslata az építkezés elrendelése iránt.
4. Igazgatósági javaslat az intézeti tisztviselők szolgálati idejében a folyó millenniumi évhez — a nyugdíj-igény tekintetéből — három évnek hozzászámítása s Lechner Antal üzletvezető igazgató részére a nyugdíjalapból külön pótlék engedélyezése végett.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két közgyűlési tagnak kiküldése.

Pécsett, 1896. június 22-én.

Az igazgatóság.